

KRŠČANSKI

GLASILO ZVEZE FANTOVSKIH ODSEKOV V LJUBLJANI. — IZHAJA VSAK DRUGI ČETRTEK. —
 NAROČNINA: LETNO DIN 20, POD SKUPNIM OVITKOM DIN 18. — ROKOPISI SE POŠILJAJO
 NA NASLOV: UREDNIŠTVO »KRESA«, LJUBLJANA, KRŽIČEVA 6. — UPRAVA: »KRES«, RA-
 KOVNIK, LJUBLJANA 8. ČEKOVNI RAČUN ŠT. 17.871.

LETO XI.

LJUBLJANA, ČETRTEK, 4. APRILA 1940.

ŠTEV. 8.

Znamenja katoliškega fanta

Kakor se razkriva človekov značaj, njegova duševnost, njegovo notranje življenje in mišljenje po nekih zunanjih, vidnih znamenjih, prav tako morajo biti in tudi so taka zunanja, vidna znamenja, po katerih spoznamo, ali je to in to društvo, ta in ta fant zares pravega katoliškega duha, ali je pa katoliški le po imenu, po duhu in srcu pa katoličanstvu tuj, morda celo nasproten.

Glejte! Kako nas uči katoliški katekizem, da spoznamo pravo Kristusovo Cerkev po znamenjih, ki jih ji je Jezus dal, podobno spoznamo prave kristjane po istih znamenjih kot pravo Kristusovo Cerkev. Vsi veste, da so znamenja Kristusove Cerkve, da je: edina, sveta, vesoljna in apostolska.

Sedaj pa prenesimo to na posamezne katoličane. Cerkev je skrivnostno telo Kristusovo, posamezni njeni člani pa udje tega telesa.

Ker torej Cerkev ni ločena od svojih vernikov, ampak so vsi med seboj tako tesno povezani, da tvorijo telo Kristusovo, posamezni pa so udje tega telesa, zato lahko po istih znamenjih presojamo posamezne vernike kakor Cerkev v celoti.

Zato lahko tudi po vsej pravici rečemo, da je samo tisti pravi katoličan, na katerem se javljajo znamenja Kristusove Cerkve: duh edinosti in svetosti in vesoljne apostolske gorečnosti.

Prvo svojsko znamenje vsake katoliške organizacije in vsakega katoliškega fanta je duh edinosti, skrb in delo za edinost.

»Ne prosim samo zanje — namreč apostole — ampak tudi za tiste, ki bodo po njih besedi v me verovali; da bodo vsi eno, kakor ti Oče v meni in jaz v tebi, da bodo tudi oni v nama eno, da bo svet veroval, da si me ti poslal. (Jan 17, 20—22.)

V tej Kristusovi prošnji za edinost nas mora zlasti dvoje živo prevzeti. Najprej to, da Jezus prosi za najtesnejšo edinost, ki si jo sploh misliti moremo: »da bodo vsi eno, kakor ti, Oče, v meni in jaz v tebi.« Naša medsebojna edinost naj bi bila torej odsev tiste edinosti, ki je v sv. Trojici, kjer so tri osebe združene v eni sami božji naravi.

Drugič je pa važno to, da pripisuje Jezus edinosti med kristjani velik pomen, prav kot dokaz za vero v Kristusa: »Da bo svet veroval, da si me ti poslal.«

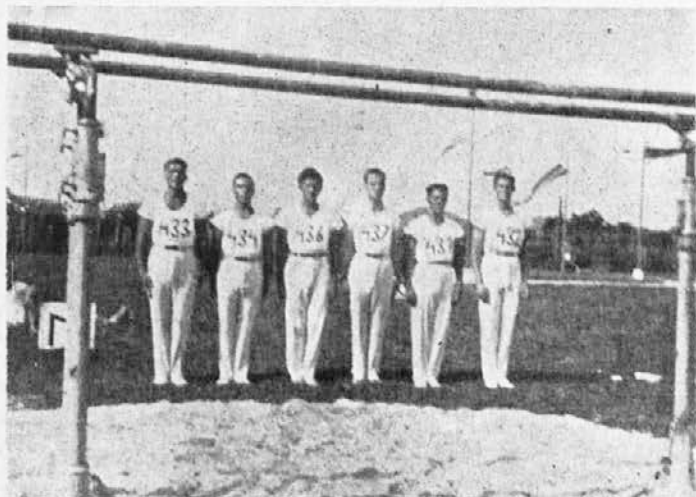
Edinost med katoliškimi verniki naj bo tako velika, da bo iz nje neverni svet sklepal na božje, Kristusovo poslanstvo. Ne samo iz čudežev in iz vzvišenosti evangeljskega nauka, temveč tudi iz edinosti med verniki, najsvet, najne-

katoličani zajemajo nagibe za svojo vero v Kristusovo poslanstvo.

Fantje, naš sklep mora biti: trudili se bomo za duha edinosti in delali bomo zanj.

J. Kopač.

Orodna telovadba — naravno gibanje

Mariborski dnevi 1939. Vrsta iz Kranja, višji oddelek.

Morda se bo temu ali onemu čudno zdelo, da je pri orodni telovadbi, ki jo nekateri imenujejo umetno telovadbo (nemško Kunstturnen), gibanje pri raznih vajah naravno. Toda orodna telovadba ne obstoji v kakih trikih, temveč telesne vaje le spopolnjujejo fizikalne zakone telesa. Orodna telovadba namreč zahteva celega človeka.

Poglejmo toč. Gibanje tega giba je na vseh orodjih isto: na drogu, krogih ali bradlji. Pri toču se moramo najprej upogniti, potem zopet stegniti. Celó pri veletoču pride do izraza upognitev in uleknjenje telesa. Kdor razume potek tega gibanja, upognitve in uleknjenja, se bo hitreje priučil toča kakor oni, ki si ni na jasnem o poteku te prvine. Zato vedno opazujemo, da ima vaditelj, ki zna sam dobro pokazati kako vajo, večje uspehe od onega, ki tega ne zmore.

Telovadci - začetniki kažejo neokretnost

pri orodni delovadbi, ker ne razumejo, kdaj se je treba stegniti, kdaj upogniti. Zato največkrat delajo ravno nasprotno, kar jim je vaditelj pokazal. Da s tem vajo zelo otežkočujejo, da je njihova izvedba nevarna, je povsem razumljivo. In ravno zato moramo zlasti začetnikom nuditi potrebno varstvo.

Mnogi mislijo, da se moramo pri orodni telovadbi samo radi estetike lepo stegniti. Toda vsak telovadec ve, kako težko je izvajati veletoč ob skrčenih rokah ali nogah in kako nevarno je tako izvajanje. Torej je treba izvajati vaje s polnim zamahom, ker tako zahtevajo fizikalni zakoni ne glede na estetično stran.

Samo pogledjmo vaje na konju na šir z ročaji. Že pri enostavnem odnožnem kolesu lahko opazimo, kako moramo prenašati težo telesa, če hočemo ta gib izvesti gladko in brez truda. Pri sonožnih kolesih in strigih pa je prenašanje težišča razumljiva stvar. Če izvajamo strig z levo, prenesemo težo telesa na desnico in obratno.

Gibanje pri orodnih vajah mora biti prav tako naravno kakor pri ostalih telesnih vajah. Samo navaden tek pogledjmo in bomo takoj videli, kako težko je delati pravilno gibanje. Ni ga zdravega človeka na svetu, ki ne bi v svojem življenju večkrat tekal, tako prav redki so oni, ki so se priučili pravilnega teka, pa četudi so imeli za to več desetletij časa.

Ivo Kermavner.

Naš Slomšek - o slabih hišah

Najdejo se tudi po srenjah slabe hiše, kamor noroglavla mladina ob jesenskih večerih kožuhat ali na metvo hodil, in večidel slabša domu pride kakor od doma gre. Na take je treba paziti. So po samotnih krajih zlodjove kočure, v koje se razujzdane osebe obdvojnega spola ob nedelah in praznikih shajajo, na citre plešejo, pa žganje in rozolj pijejo, zapravijo zdravje in poštenje, in so celi soseski velika spotika.

Zastonj duhovski pastirji svariijo; razujzdanci in razujzdanke se jim očitno smeje, za take likebe in dobrovoljce je srenjskega strahu potreba. Takim gostačem se ima lituž vzeti, še poprej ko jim svinja pipo odnese. Poštene ljudi se hitro zgubi, pa težko, težko poverne; in vendar je poštenje vsake srenje najdražje premoženje.

(Iz Knjige A. M. Slomšek 1939. dr. Debeljak.)

Mariborski tabor 1939. Odbojka. Kranj : Dev. Mar. v Polju.

OBVEZNE OKROŽNE TEKME IN OCENJEVANJE PREDSEDNIKOV IN NAČELNIKOV

Fantovski odsek v V. je poslal naslednje vprašanje:

Tekmovalni red za obvezne okrožne tekme za leto 1939-40. določa, da so člani sodniških komisij, predsedniki in načelniki odsekov oproščeni tekem in da se ocenjujejo z najboljšim redom. Dalje določa, da so odborniki nadrejenih edinic oproščeni tekem, a se ne ocenjujejo, četudi so člani sodniških komisij. Jasno torej ni, ali se predsedniki in načelniki odsekov, ako so obenem odborniki nadrejenih edinic, ocenjujejo ali ne.

Osnutek »Poslovnika« ZFO določa v svojem 141. čl. naslednje: Kdor je odbornik v okrožju, ne more biti obenem odbornik pri odseku in v višji edinici. Iz tega sledi, da odsekovni predsednik in načelnik sploh ne bi smela biti okrožna funkcionarja. Ker pa je Osnutek »Poslovnika« izšel šele po končanih občnih zborih in torej šele po izidu postal veljaven, se mora za tekme v letošnjem letu napraviti izjema, in sicer tako, da se predsedniki in načelniki odsekov ocenjujejo z najboljšim redom, četudi so okrožni odborniki. Pri prihodnjih občnih zborih se bo pa pač treba ravnati točno po določilih »Poslovnika«.

—O—

Na polju znamenje stoji.

Ljubezniv in discipliniran tovariš
hočem biti vsem bratom v ZFO.

III. akademija ZFO in ZDK v Unionu

(10. marca 1940.)

Naša tradicionalna pomladanska akademija v Unionu je letos privabila posebno mnogo ljudstva, da je bila največja ljubljanska dvorana do zadnjega kotička polna, počastilo jo je pa s svojim obiskom tudi toliko odličnikov, kakor jih še nismo videli. Oboje to dokazuje, kako se je priljubila naša elitna akademija vsem in vsakomur, kdor jo je že kdaj prej videl. Tudi letos je bil vsak udeleženec

14 letni Grmek iz Kranja mnogo obeta.

prijetno presenečen nad lepim uspehom naših fantov in deklet, ker so pokazali, kaj so se novega naučili v zimski dobi.

Med odličniki naj omenimo vsaj najodličnejše: predsednika senata in voditelja slovenskega naroda dr. Antona Korošca, škofa dr. G. Rožmana, slovenskega bana dr. Marka Natlačena z gospo, poveljnika dravske divizijske oblasti generala D. Štefanovića, poveljnika štaba za utrjevanje generala Leva Rupnika z gospo, pomočnika poveljnika drav. div. oblasti generala Kukavičića, predsednika apelacijskega sodišča dr. Golia z gospo, rektorja našega vseučilišča dr. Matija Slavića, ljubljanskega župana dr. Adlešiča z gospo, senatorja dr. Kulovca i. dr. Številno so bili zastopani tudi ljubljanski uradi in prosvetne organizacije.

Akademija se je pričela s fanfaro, ki so jo izvajali fantje šentpeterskega odseka. Nato so prikorakali na oder fantje z državno zastavo, godba Sloge pa je zaigrala državno himno, ki jo je vsa dvorana stoje poslušala. Na koncu himne je občinstvo priredilo velike manifestacije kralju in državi. Ljubke so bile vaje gojenk z velikimi obroči. Mladci so nato izvajali Naprej zastava slave. Ta vaja je simbolično pokazala, kako naša organizacija vzgaja pri svojih članih ljubezen do naroda in države. Sledile so vaje vrhunskih telovadcev na konju. Te vaje so upravičeno vzbudile med občinstvom zasluženo priznanje. Ena izmed najlepših točk je bil nastop članic z vajami s kiji. Prav tako so nas presenetile proste vaje članov za leto 1940-41. in so napravile izreden učinek. Navdušeno odobravanje so žele tudi članice s prostimi vajami za isti leti. Ob koncu prvega dela akademije je bil govor predsednika ZFO dr. Stanka Žitka, ki je poudaril, da naša mladina za svoje delo ne išče pohvale, pač pa pričakuje priznanja od vse poštene javnosti. V svojem govoru je zlasti poudarjal narodno in državljansko vzgojo, ki jo dobivajo naši fantje in dekleta v svojih mladinskih organizacijah. Omenjal je priznanja, ki sta jih naši organizaciji že prejeli z najvišjega mesta v naši državi ob priliki svojih velikih prireditev v Ljubljani in Mariboru. Svoj govor je zaključil z besedami: »Sveta dolžnost nas vseh, ki smo iskreni in pošteni Jugoslovani je, da zdaj posvetimo, izrabimo in žrtvujemo vse svoje narodne sile do skrajnosti, da obvarujemo veliko pridobitev ter očuvamo sebi in svojim naslednikom svobodno in močno Jugoslavijo.«

V začetku drugega dela so prikorakali na oder člani v krojih z zastavo, godba pa je zaigrala fantovsko himno, ki jo je občinstvo stajalo pelo. Nato so posebno veliko spretnost pokazali mladi fantje pri svojih skokih čez konja. Tudi mladenke so za svoje vaje žele zaslužen priznanje. Sledile so vrhunske vaje članov na bradlji. Posebno pohvalno je treba omeniti, da so pri tej točki nastopili tudi že mlajši člani. Kako gre naša organizacija s časom, so nam najlepše pokazale gimnastične vaje, ki so bile na nekaterih mestih že prave akrobacije. Potem so nastopili vrhunski telovadci z zelo težkimi vajami na drogu. Akademijo so zaključile članice s slovanskimi plesi. Ta točka je tudi bila med najlepšimi, kar smo jih videli na akademiji.

Tako je tudi tretja akademija ZFO in ZDK dokazala, da naši organizaciji lepo napredujeta in da sta tudi v telesno vzgojnem pogledu kar najbolj moderni.

Bog živi!

F. J.

Kako sem postal fant

(Droben spomin.)

Še danes se prav živo spominjam tiste velike sobote. Ob petih je pri nas »vstajenje« in šli smo bolj slovesno kakor navadne nedelje. Kako tudi ne, saj se takrat vsak rad postavi. Nisem še imel petnajst let, bil sem pa že skoraj dedec. Seveda sem bil pa poleg tega še cel otrok, ki bi spadal skoraj še na šolsko klop. Imamo pa to grdo navado pri nas, da pred cerkvijo pred sv. mašo postajamo tam pri ko-

Vesela mladost.

zolcu. Med mašo seveda ne, a navadno se pred mašo, kar nas z naše strani pride, ustavimo pri kozolcu, dokler ura ne udari in se ne prične sveto opravilo v cerkvi.

Tudi tisto soboto smo se postavili kakor navadno. Odrasli tesno ob kozolcu, da so ljudje mogli mimo, kar nas je bilo pa mlajših, pa tam na drugi strani poti pod starim orehom. Ne vem, kaj me je prijelo, kar nenadoma sem se preselil na drugo stran k odraslim fantom, ni mi bilo po volji, da bi stal med malimi fantalini.

Ura je udarila in cerkovnik je začel begati. Dvignilo se je farno bandero, v cerkvi so že peli alelujo, naše podružnično bandero je pa še kar slonelo na drugem koncu kozolca.

»Kdo bo nosil bandero?« je nenadoma završalo. Fantov, ki so ga navadno nosili, ni bilo nikjer. Saj je bilo bandero stalna domena nekaterih. Zakaj jih ni bilo, še danes ne vem. Cerkovnik je bil ves v zadregi. Saj je res nerodno, če ni nikogar, ki bi nosil bandero. Dva sta se kmalu našla, le tretjega ni bilo. Procesija se je začela že pomikati, pa ga še ni bilo. Dva vendar ne moreta nesti bandera! Tedaj me neki možak dregne s komolcem: »Zakaj pa ti nočeš?« Debelo sem ga pogledal. Jaz naj bi bandero nesel? Jaz, ki še petnajst let nimam.

PODZVEZA V MARIBORU

Poslovni izpiti za odsekovne odbornike bodo za odseke mariborske podzveze v nedeljo, dne 14. aprila 1940 v Mariboru. Člani, ki bodo delali izpite, morajo poznati ideologijo ZFO (Vzori slov. fantov), poslovnik ter obvladati teoretično in praktično odsekovo poslovanje iz knjižic »Tajnik« in »Blagajnik«. Odborniki, ki žele delati izpit, naj javijo udeležbo preko okrožja podzvezi v Mariboru, Aleksandrova c. 6.

POSLOVNI TEČAJ ZASAVSKEGA OKROŽJA ZFO.

V nedeljo, 28. februarja t. l. se je vršil v prostorih šentpeterske prosvete v Ljubljani poslovni tečaj za odseke Zasavskega okrožja. Udeležba na tem tečaju je pokazala, da se odseki zavedajo svojih nalog v letošnji poslovni dobi, da skrbje za notranjo poglobitev svojih članov in ureditev odsekovnega poslovanja, ki je za razvoj vsake organizacije nujno potreben. Navzoči so bili naslednji odseki: Vajeniški dom, Rokodelski dom, Sv. Peter, Moste, Kodeljevo, Hrušica, Sostro, Polje, Sv. Helena, Dol, Sv. Jakob ob Savi in Sv. Križ pri Moravčah. Le odsek Javor se ni udeležil tečaja, vendar pa je svoj izostanek opravičil še isti dan in s tem pokazal svojo disciplino.

Predavatelj je obrazložil vse odsekovno poslovanje. Nazorno in z raznimi zgledi in primeri je razložil nove statistične tiskovine, ki jih morajo odseki mesečno pošiljati nadrejenim edinicam. Navzočih 26 odbornikov je izvajanjem predavatelja pazljivo sledilo in se spuščalo tudi v zelo živahno debato, kar dokazuje veliko zanimanje za poslovanje.

Iz poteka tečaja je bilo sklepati, da med našim članstvom z dneva v dan raste veselje in požrtvovalnost in da fantje tekmujejo med seboj, kdo bo boljše opravljal prevzete dolžnosti. — Če bo to navdušenje ostalo trajno in če se bo še stopnjevalo, potem moramo upati na velik uspeh naše organizacije v letošnji poslovni dobi. Mč.

FO HORJUL

Veliko se v sedanjih časih govori o pomanjkanju dela in brezposelnosti. Čudno, pri nas v odseku tega ne poznamo. Čim več nas je, tem več je dela, tako da morajo včasih stopiti tudi starejši letniki v službo.

Polje, ki ga v zimskih časih obdelujemo, je obširno: v obliki telovad-

be, sestankov, iger in petja. Tukaj lahko dobi vsak delo, kakršnega kdo hoče. Kako z veseljem sprejme odsek zopet člana, ki zadosti svoji vojaški obveznosti in se vrne s trdnim in preizkušenim značajem med svoje tovariše! Kako radi ga poslušamo, ko pripoveduje, kaj je videl in kaj slišal, a kljub temu hranil v sebi ideje, ki si jih je pridobil v naši organizaciji. Nasprotno pa marsikdo gre k vojakom kot navdušen telovadec in zaveden član, a ko se vrne domov, ne pozna več društva, kjer je preživel otroška leta. Fantje, to ni značajno! V marcu smo priredili tel. akademijo, za katero smo se vneto pripravili. F. P.

FO POLZELA

Cas je že, da se tudi polzelski fantje oglasimo v »Kresu«. Naše fantovsko življenje v odseku je zelo veselo. Zanimiva so predavanja č. g. duh vodje A. Pirca ter strokovna predavanja župnika č. g. Turnška P. Sestanki so redno vsak torek, udeležuje se jih večinoma vse članstvo. Članov šteje naš odsek 25, istotoliko tudi mladcev. Naš list »Kres« ima naročen skoro vsak član. Letos bomo imeli telovadni nastop. Delovali bomo še v naprej z veseljem, ljubeznijo in disciplino za našo stvar. Bog živi!

Brat Ivan

Seveda bi ga rad, pa še kako, ali vendar je bila ta misel predrzna. Pred menoj je stal cerkovnik, ničesar ni rekel, le iz oči sem mu bral, da me za božjo voljo prosi, naj bi vendar stopil in prijel za bandero. Za hip sem omahoval, morda sem tudi zardel, potem sem pa brez besed stopil k ostalima dvema tja na drugi konec kozolca in kmalu je bandero zaplapolalo. Ob strani sem nesel, pa še klobuk sem nekaj časa moral v roki držati, a šlo je. Vso procesijo nisem odmaknil oči od svojega droga, nobenega petja nisem slišal in, če bi me nazadnje vprašali, če je bilo mnogo ljudi, bi ne vedel ničesar povedati, ker nisem v resnici nikogar več videl razen svojih dveh tovarišev, ki sta bila oba že starejša fanta. Bil sem pa ponosen, da še nikoli tako.

Od tistega časa pri cerkvi nisem več čakal pod orehom ampak pri kozolcu med fanti. Pa tudi v njihovo družbo sem smel, postal sem fant.

Peter Križman

Več ljubezni in odpovedi

Resnica je, da je nam vsem treba več življenja iz vere, več zaupanja, več poguma, več veselja. Resnica je, da še vse premalo umevamo Cerkev, premalo z njo mislimo in čutimo. Resnica je, da imamo premalo ljubezni in da premalo ljubimo odpoved, zato pa čutimo še toliko težav, ki bi jih sicer ne čutili. Resnica je, da še premalo živimo s Kristusom, zato smo mnogokdaj malođušni, ko bi zaupanje ustvarjalo čudeže. Resnica je, da smo še premalo požrtvovalni, da le preveč mislimo náse, na svojo udobnost in svoje ugodje, zato pa imamo premalo krščanske dejavnosti in krščanske borbenosti.

Katoliška akcija, ki jo apostolski klicar oznanja v svet in ki hoče z njo svet preurediti, bo le tedaj izkazala svojo božjo moč, če bo našla ljudi, ki so pripravljeni tudi na žrtve.

Zato pa res več ljubezni in odpovedi!

(Aleš Ušeničnik, Izbrani spisi II.)

Beseda o Planici

Središče vsega našega in tujega športnega zanimanja so bili prve marčeve dni poleti v Planici.

Leta 1936. je ime Planica vznemirilo ves športni, posebno smučarski svet. Takrat je Josef Bradl postavil najdaljši skok — 101 meter!, proslavil sebe ter odkril vrednost Planice. Za vedno bo v smučarski zgodovini zapisano Bradlovo ime, ki je neločljivo s Planico, saj je ta omogočila prvi nad stometrski skok, ki je bil dotlej fantastična misel. Ni pa se posrečil le 1 skok čez sto metrov. Bradl je skočil l. 1938 spet: 101 m, 103 m, 104 m in 107 m ter tako povrsti popravljaj svoje svetovne rekorde. Pa saj to niso več skoki, to so poleti skozi zrak s silno hitrostjo (96.6 km na uro!), ki pa so nenevarni radi idealne grajenosti skakalnice. Je to najmogočnejše delo, ki ga imamo pri nas in ki ga je ustvaril naš neumorni inž. Stanko Bloudek v dolgi vrsti svojih uspešnih patentov in športnih naprav.

Letos so bili spet poleti v Planici. Trinajst izbrancev — 8 nemških in 5 naših najboljših — je

navduševalo več dni s svojimi poleti tisoče. Spet so poleteli 3 Nemci čez 100 m: Bradl, svetovni prvak v skokih, mladi Mair in Berauer, svetovni prvak v klasični kombinaciji. Vrednost planiške skakalnice vidimo iz tega: V treh dneh je bilo izvedenih 156 poletov in med vsemi je bilo samo 5 padcev, ki pa so bili lahki.

To pot so tudi naši najboljši pokazali svojo neustrašenost in velik napredek. Kar pet jih je »letalo«: Novšak Albin, Jakopič Albin, Pribošek Franc, Klančnik Karel in Finžgar Rudi. Gotovo je najbolj presenetil vse Rudi Finžgar — član FO Kropa. Ta je dosegel od naših skakačev najdaljši polet 84 metrov, prej pa celo 87 metrov! S tema rezultatom je je uvrstil v vrsto naših najboljših smučarskih skakačev reprezentantov. Poleg Novška je torej tudi Finžgarja odkrila Planica. Mnogo uspehov in nad polaga naš športni svet vanj. Le pridnosti, vztrajnosti, neustrašenosti in volje bo treba ter veliko skromnosti, in še bomo čuli o mladem Finžgarju in njegovih uspehih!

P. K

Slovenka me je rodila, Slovenka me je dojila, naj me slovenščina tudi sina hvaležniga ima. (Slomšek)

Rad bi tudi v prihodno živ. ud ostal slovenske združbine. (Slomšek)

Pregled letošnjih planiških poletov:

Nemci:	8. marca:				9. marca:				10. marca:						
Weiler Sepp	75	78	78	—	80	91	95	92	89	79	85	84	94		
Bradl Josef	75	77	80	88	81	96	95 ⁵	101 ^{1/2}	85	85	89	89	93		
Häckel Paul	73	78	79	85	76	93 ⁵	95	98	89	84	90	89	90		
Höll Gregor	77	82	83	86	75	95	84	82	90	90	91	96	93		
Palme Heinrich	73	75	76	84	×	80	91	95	92	×	85	86	89	87	86
Berauer Gustl	77	77	83	78	×	83	93	99	100	×	90	92	90	90	88
Friedl Herbert	74 ⁵	67	74	75	×	79	87	92	94	×	86	86	86	88	86
Mair Franz	75	84	83	—	×	84	88	97	100	×	83	85	85	83	—
Marr Hans	71	77	75	—	×	77	91 ⁵	93	—	×	85	85	89	88	92
Jugoslovani:															
Novšak Albin	74	74	72	73	×	77	87	88	87	×	78	80	78	81	80
Klančnik Karel	—	—	—	—	×	73 ⁵	71	—	—	×	66	77	78	77	77
Pribošek Franc	65	74	—	—	×	67 ⁵	70	—	—	×	79	75	76	79	82
Finžgar Rudi	56	58	69	—	×	61	65	87	—	×	61	72	74	80	84
Jakopič Albin	64	60	69	67	×	—	—	—	—	×	—	—	—	—	—

O higieni oblačil in oblačenja

Kako bodo oblačila ustrezala higienskim zahtevam, je odvisno od tvarine, načina izdelave, kroja, in barve oblačil.

Tvarina (surovine) za izdelavo oblačil je živalskega (volna, kožuhovina, koža, svila) ali rastlinskega izvora (bombaževina, laneno, konopljeno in koprivno predivo, gumi, kavčuk). Snov za oblačila se navadno prede v nitke in tke v blago. Različne vrste tvarine različno ustrezajo higienskim zahtevam in potrebam. — Ne samo tvarina, marveč predvsem tudi način tkanja odloča, kako vas bo obleka ali perilo varovalo pred izgubo toplote. Čimbolj na rahlo in redko je blago tkano, tem več zraka je v njem in tembolj nas bo grelo, ker zrak slabo prevaja toploto. Dlakavost, kosmatost in debelina blaga seveda še bolj zadržujejo telesno toploto, da ne odhaja v zrak. Obratno pa na gosto in tesno tkano, tanko in gladko blago mnogo lažje prepušča toploto, ker je v njem malo zraka. Takšno blago nas torej ne varuje toliko pred izgubo toplote in zunanjim mrazom. Njegova varovalna vrednost se še tembolj zmanjša, ker rado vpija vlago in vodo, se torej hitro zmoči in se oprijemlje telesa, kar nam povzroča občutek mraza. Blago, ki se hitro zmoči, se tudi hitro posuši. Če se suši na telesu, mu jemlje toploto v še večji meri. — Primer za »toplo« blago je flanela ali volneno blago, za »mrzlo« pa platno ali svila.

Tudi barva blaga močno vpliva na njegovo toplotnost. Znano je, da temna obleka vpija sončno toploto, svetla pa jo odbija. Največ sončnih žarkov vpije črna, največ pa jih odbije bela barva. — Obleko bomo potemtakem prilagojevali letnim časom tako glede na njeno tvarino in način tkanja kakor tudi glede na barvo. Pozimi bomo nosili obleko iz volnenega, rahlo tkanega, kosmatega, debelega, težkega in temno barvanega blaga, poleti pa iz platnenega, gosto tkanega, gladko tkanega, lahkega in svetlo barvanega blaga. **Wraber M.**

Odkar imamo v Planici skakalnico (od 1934), je bilo že 6 prireditev: dosežene so bile tele daljave: 156 poletov med 80 — 90 m (le 8 padcev), 38 poletov med 90 — 95 m (4 padci), **9 poletov nad 100 m brez padca.**

Velikost skakalnice: Start (začetek naleta) = 188 m visoko. (t. j. 3 × višina ljubljanskega gradu!) — Pri skoku nad 90 m — pristane skakalec 52 m niže, kot je most! Brzina pa je malo manjša od 100 km na uro! **P. K.**

DOPISI

FO SV. KRIŽ PRI ROG. SLATINI

Nismo se še oglasili v »Kresu«, a vendar nas je mnogo njegovih naročnikov in bralcev, ki ga letos še posebno radi prebiramo. Tukaj v znanem zdraviliškem kraju prav živahno deluje naš odsek pod dobrim vodstvom preč. g. kaplana Jožeta Orešnika. Predlansko leto smo si nabavili 11 krojev. Z velikim navdušenjem smo se udeležili Mladinskega tabora v Ljubljani in drugih okoliških taborov. Lepo nam je uspel tudi naš okrožni tabor. V preteklem letu smo se udeležili bližnjih taborov in tudi v Mariboru nismo manjkali. Na praznik 8. decembra smo skupno z dekliskim krožkom priredili telovadno akademijo. Na sporedu smo imeli 18 točk. Vse točke so bile navdušeno sprejete, posebno vrsta na bradlji in drogu. Z letošnjim letom se je število članov pomnožilo. Vsak petek zvečer imamo redne sestanke z verskimi govori in predavanji o komunizmu. Vmes pa seveda ne manjka debatiranja, pa še kakšno zapojemo, da so naši večeri bolj živahni. Tudi v telovadbi ne zaostajamo, ampak pridno obdelujemo letošnje vaje in se urimo na orodju. To so v glavnem naši uspehi in naše delo. **Brat Martin**

FO NA BREZOVCI PRI LJUBLJANI

Komaj dobri dve leti deluje naš odsek, pa se je že lepo razvil. Dosele je priredil 3 Miklavževe večere in eno telovadno akademijo ter izvedel okrožni tabor v juniju leta 1939. Na tem taboru je nastopilo 19 naših članov v svojih krojih.

Na prosvetnih in telovadnih sestankih vsi člani z navdušenjem sodelujemo. Mlajšim članom je pri delu v organizaciji zgled naš neumorni gospodar br. Jože Celar. — Uspeh skupne volje do čim višje stopnje odseka smo videli pri lanskim okrožnim tekmah, ki se jih je naš odsek stoodstotno udeležil. Do-

segli smo drugo mesto in prejeli veliko diplomu.

Poleg telovadbe gojimo razne športne panoge, zlasti lahko atletiko. Tako so naši fantje zmagali v štafetnem teku za pokal Barjanskega okrožja na lanskem taboru. — Smučarjev imamo kljub pomanjkanju primernih strmin vsako leto več. Medtem ko so lani sodelovali 3 člani pri okrožnih tekmah na Kureščku, je letos imel odsek že svoje tekme. Zadnje nedeljo v januarju je tekmovalo 7 članov v smuku, slalomu in teku, 10 mladcev pa v smuku in teku. Pri članih je zmagal br. Zdravko Novak, pri mladcih pa br. Anton Šešek; ta je dobil za nagrado krasne nove smuči, darilo našega radodarnega odsekovnega duhovnega vodje g. Borisa Komana. Novi »Kres« nam zelo ugaja posebno zaradi pogostejšega izhajanja. Sedaj se pripravljamo na akademijo v aprilu in za okrožne tekme. Upamo, da bomo tudi letos priborili odseku sama prva mesta in da bomo vselej delali čast naši fantovski organizaciji.

Bog živi!

J. N.

FO CERKLJE PRI KRANJU

Danes šteje naš odsek 35 članov. Krojev imamo 10. Letos smo na občnem zboru izvolili novega predsednika br. Ušeničnika Jakoba, učitelja na tukajšnji šoli. Pripravljati smo se pričeli na tekme, ki se jih hočemo udeležiti, ker nas je še vedno sram, da se jih lansko leto radi lenobe nismo. Poleg drugega gojimo tudi lepo narodno petje, z veliko požrtvovalnostjo nas poučuje brat Stare Joža. Bodočnost odseka, naše mlade, 25 po številu, lepo vodi in vzgaja šolski upravitelj g. Rozman s sodelovanjem br. predsednika. — »Kres« v novi obliki nam zelo ugaja in samo želimo, da bi se ga nam posrečilo čimbolj razširiti. Sedaj imamo 15 naročnikov. Upajmo, da se bomo v našem glasilu še lahko kaj oglasili in sicer s kakim veselim poročilom. — Bog živi!

Tone Koritnik

FO SV. LOVRENC V SLOV. GORICAH

Tokrat se lovrenčki fantovski odsek prvič oglasa v »Kresu«. Odsek smo ustanovili 10. oktobra leta 1937. ob navzočnosti g. profesorja Kovačiča iz Celja. Takoj po ustanovitvi smo se začeli zbirati k sestankom in telovadbi. Pod načelnikovim vodstvom smo si prvič priborili veliko diplomu na okrožnih tekmah v Ptujju. Priredili smo tudi dva telovadna nastopa skupno z dekliskim krožkom. Mednarodnega mladinskega tabora v Ljubljani smo se udeležili

polnoštevilno s praporom. Tudi mariborski tabor je posetilo okrog 45 fantov. Dne 16. julija 1939 pa smo imeli popoldansko prireditev s 15 točkami. Ob spremljanju godbe iz Verzeja smo izvajali številne točke.

Letošnjo zimo pa nam je delo zelo otežkočeno, ker nimamo prostora za telovadbo in ne za sestanke. Podrli smo staro šolo, ter na istem prostoru zgradili novo poslopje, ki bo ponos naš župniji. Veliko smo si prizadevali, da bi bil »farni dom« dovršen in izročen svojemu namenu, vendar je bilo premalo časa.

Odsek šteje sedaj 18 rednih članov, 18 mladcev in 35 naraščajnikov. Krojev imamo še samo 6. Na »Kres« je naročenih 15 članov. Zadnje nedelje praznujemo kot fantovske praznike. V adventu smo imeli farne duhovne vaje. Govorov se je udeleževalo okrog 90 fantov.

Z velikim veseljem čakamo toplejših dni, ki bomo spet lahko te-

lovadili na prostem in se razgibali po svobodni volji.

FO ZAGORJE

Zagorski fantje smo nastopili z lepo uspelo akademijo za praznik sv. Jožefa. V zvezi z dekliskim krožkom so bile lepo izvedene nove proste vaje, pokazali pa smo tudi na orodju, kaj zmoremo. Povabili smo za ta naš dan posebno še starše naših mladcev, da so kot prvi vzgojitelji bili priča slovesne zaobljube mladcev naši organizaciji. Lepo nam je spregovoril naš č. g. župnik in nas navduševal za delo novih dni. Vsak izmed nas je imel v srcu njegovo misel naš novi dom — dom Orlov, postavljen za vzgojo naših mladini, pa tudi tisti mladini, ki še ni naša, za katero pa smo poklicani prav v našem Zagorju zajeti jo in pripeljati v dom poštenja in ljubezni.

Fant iz Zagorja.

NOVE KNJIGE

V življenje. — Izšla je nova knjiga, ki jo je izdala ZFO, napisal pa jo je prijatelj naših mladih fantov, kakor ga poznamo iz Mladosti pod imenom Janez. Omenjena knjiga je namreč ponatis, primeroma izboljšana in preurejen, kakor je pred leti izhajal v takratnem glasilu Orlovске zveze, v Mladosti. Naš prijatelj vodi fante iz mladosti v življenje, kaže jim skale in čeri, ki nanje naloži mlade, ko se spreminja v mladeniča in moža. Ob prekrasnih zgledih in prelepem pouku ter v izredno prijetnem kramljajočem, a vendar vseskozi resnem slogu pojasnjuje pisatelj fantom nevarnosti spolnih zablod današnjega časa, a obenem prijetnosti in vzvišeno lepoto čistih duš. Fantje, to je v resnici Vaša knjiga, kakor je v slovensčini še ni podobne! Pridno sezite po nji, prebirajte jo še in še ter jo dajte tudi tovarišu, če bi je sam ne mogel kupiti! Toda upam, da bo 10 dinarjev zmogel vsak naš fant za tistega, ki bo njegov vodnik v življenje! Kdo pa danes bolj potrebuje vodnika kot naša mladina, če hočemo, da bo naš rod ostal čist, odporen in krepak! In takih fantov potrebuje danes naš narod, naša država. Naročite torej, fantje, to knjigo pri ZFO ali pri domačem odseku, ne bo Vam nikoli žal!

Dr. J. Jeraj, Slovenci in Jugoslavija. V Mariboru je izšla knjižica, ki hoče biti »ljudska državljanska vzgoja«. Pisatelj namreč obravnava v nji vprašanje, ki je našemu širše-

mu občinstvu še zmerom premalo znano in jasno, to je vprašanje državljanske vzgoje, državljanske zavesti in državljanske ljubezni. Le prečesto se namreč preveč poudarja narod, a zato premalo država. Smo bili pač Slovenci v zgodovini samo narod, a brez lastne države, odtod še sedaj ta nepopolna miselnost o državi in nje pomenu. Da bi pa vendar kdo ne mislil, da s poudarjanjem države odklanjamo narod, zato pisatelj pravilno izhaja od naroda k državi. Že to, kar smo v kratkih besedah o knjižici povedali, dovolj jasno opravičuje potrebo take knjižice za Slovence. Da bi se brošurica le čimbolj razširila med Slovenci, to želimo in zato jo tudi našim fantom prav toplo priporočamo.

Ljudski oder VII., št. 4. Za post in veliko noč je izšla nova številka Ljudskega odra in prinaša nadaljevanje Modrovega prevoda o govorskem zboru, slovensko cerkveno leto v besedi in pesmi, kakor je to sestavil Niko Kuret, Gašparičeve igre Za križem, Mikličeve prizore za materinsko proslavo, nadaljevanje Petančičevih Spiritistov, končno drobtine iz slovstva in lutkarstva.

Knjižice, št. 149 — 152. Knjižice z Rakovnika marljivo in natančno spremljajo cerkveno leto, praznike kakor tudi vse druge znamenite dogodke v katoliški cerkvi in ob vsakem znamenitejšem dnevu tudi izidejo v spomin in opomin na tisti dan. Tako smo v zadnjem času do-

IVAN NOVAK

Novela iz spomladi pred majniško deklaracijo. — Spisal Ivan Čampa.

Na to ni dekle nič odgovorilo. Ko pa se je njena varuhinja po svoji stari navadi zatopila v branje časopisa, kar se je navadno končalo z globokim spancem, je deklica vstala in poiskala v kuhinji čist krožnik. Dala je nanj kar dva kosa močnate jedi, ki sta še ostala na mizi, in odnesla krožnik proti uti, kjer se je mudil Novak.

»Zelo motim?« je vprašala.

»Prav nič, gospodična,« je odvrnil študent in dvignil pogled iznad knjige, ki je bila odprta pred njim na mizi.

»Od kosila nam je ostalo in, če se vam ne zdi za malo, se poslužite, prosim!« S temi besedami mu je porinila krožnik na mizo.

»Preveč ste dobri!« je dejal Novak. Resnično mu je bilo nerodno, ko je videl, kako sta dobri ženski pozorni nanj.

Deklica je stala pred njim in ni več vedela, kaj naj mu reče. Hotela mu je povedati kaj prijetnega, da bi ga razvedrila in mu odgnala težke misli, ki so ga po njenem mnenju obhajale. Ko pa je sedaj stala pred njim in jo je gledal s svojimi velikimi očmi, ki so jih obkrožale izredno košate in nekoliko privihnjene trepalnice, se je zmedla in vsaka pametna beseda ji je ušla iz glave.

»Rada bi vedela, kaj se učite,« je dejala naposled in se približala k njemu tako, da je narahlo okrenila glavo in prijela za knjigo. »Zgodovina slovenskega naroda«, je prebrala.

»To pa ni za šolo!« je vzkliknila in ga začudeno pogledala. Kar ni ji hotelo v glavo, kako je mogoče, da človek pogleda kdaj tudi v kakšno drugo knjigo kakor šolsko. Ona sama je tudi hodila v šolo. Vendar je komaj čakala vsak dan, da je naredila naloge in površno preletela tvarino, potem pa je vse skupaj vrgla v kot in se začela ukvarjati z drugimi stvarmi. Še najčeseje je sedla za klavir in vse popoldne igrala. Lepo je bilo poslušati, zakaj dobro je znala izvabljati s svojimi dolgimi prsti čudovite zvoke iz črnobelih tipk. Kadar pa se je naveličala tudi godbe, je sedla k oknu in strmela na planine, ki so se v popoldanskem soncu čudovito blestele v najrazličnejših barvah. Večkrat je zašla tudi h gospodarskim poslopjem. V hlevu je božala kravo, ki jo je začudeno buljila, ali pa se je na dvorišču zabavala z veliko angorsko mačko.

»Kdor ljubi svoj narod, mora poznati tudi njegovo zgodovino,« ji je povedal, ko ga je še vedno začudeno opazovala. »V šoli nismo nikdar slišali takih stvari, kakor jih berem tukaj. Zelo zanimivo.«

»Res?« je neverjetno vprašala.

»Lahko mi verjamete, gospodična. Svetoval bi vam, da si preberete na primer samo odstavke o ustoličevanju slovenskih vojvod na Gosposvetskem polju. Nemara niste še nikdar slišali o tem?«

»Res nisem. Pa me zanima. In kadar ne boste knjige več rabili, vas prosim, da mi jo posodite. Vso bom prebrala. Če vi pravite, da je zanimivo, mora že biti.« Ošinila ga je z očmi in se mu nasmejala.

Novak je bil nedopovedljivo vesel, ko je videl, da bo lahko vsaj enega človeka navdušil za zgodovino svojega naroda. Bil je pripravljen, da gospodični takoj postreže s knjigo.

Tedaj je nenadoma zaškripal pesek med gredicami. Oba sta se ozrla. Stasit človek kakšnih tridesetih let, močno pegast po vsem obrazu in rdečih las, je urno stopal proti utici. Prej ko sta se nadejala, je obstal pred njima in ju opazoval s čudnim, nekam nemirnim pogledom.

»O, gospod Fric!« je vzkliknila deklica. »Dovolite, da vam predstavim vašega novega soseda, ki smo ga včeraj dobili. Povedala je ime enega in drugega in nova znanca sta si segla v roke. Deklica je opazovala ta prizor in videla, kako je Novak odkrito in prijateljsko stisnil tovariševo roko, ki mu jo je ta le napol pomolil in umaknil pogled, ko je čutil, da ga iščejo Novakove oči.

Spregovorili so nekaj nepomembnih besed in kmalu je Fric odšel po isti poti, kakor je prišel.

(Dalje.)

bili knjižico o papežu Piju XII ob obletnici njegovega kronanja, knjižico Čudež svetega Januarija, knjižico o svetem Jožefu kot zaščitniku družin, ter knjižico Proč s strupom ob praznovanju protialkoholnega in protinikotinskega tedna. Kdor torej hoče vestno slediti našemu verskemu življenju, naj stalno kupuje te knjižice, saj posamezna stane samo 1.— din.

F. J.

UREDNIKOVI POMENKI

R. Š. L. — Prejel sem tvoje tri pošiljke, hvala zanje. Tvoj sestavek za veliko noč je prišel ves teden prepozno, morda ga bom uporabil prihodnje leto. Članek Moč organizacije in delo zanjo bo morda tudi primerno predelan prišel ob priliki na vrsto. Teže pa bo s sestavkom Tončku v spomin, kajti ta je vsekakor mnogo predolg, saj bi zavzel celotno številko ali bi ga pa bilo treba predolgo objavljati. Morda bo skrčen vendarle prišel na vrsto. Prejel sem pa tudi tvojo pesmico Brezdomec. Vedeti moraš, da ta umotvor nikakor še ni prava pesem, če je tu in tam nekaj rim. Zamisel tvoja nikakor ni slaba, morda bo boljše, če jo preliješ v črtico v nevezani besedi, kajti pesem se ti nikakor ni posrečila. Tudi jezikovnih napak delaš še mnogo preveč. Zato boš moral še marsikatero stran v naši slovnici odpreti, preden boš tudi jezikovno zrel. Pošlji še kaj primernega, a kratkega.

Vsem fantom! Glede dopisov vas moram letos vsekakor pohvaliti, saj jih komaj sproti objavljam. Ta ali oni mora celo več številčk počakati, preden pride na vrsto. Vse tiste prosim oproščenja. Pripominjam pa, da skušajte svoje dopise sestavljati čim krajše, pa se zato rajši večkrat oglasite, ne pa, da prej vse leto molčite, potem pa mi napišete vso zgodovino svojega odseka ne samo enega, ampak kar treh let nazaj. List vendar mora biti čim najbolj sodoben in aktualen, zato moramo tudi v dopisih objavljati le najnovejše stvari, ne pa da naštevamo neke dogodke, ki se jih že davno noben član in noben kraj več ne spominja. Torej še enkrat: Mnogo dopisov mi pošljite, kratkih, pisanih samo na eno stran, v njih pa naj bodo samo najnovejše stvari iz odsekovnega življenja!

Urednik.

Izdaja Zveza fant. odsekov. — Urejuje Fr. Jesenovec, Ljubljana. — Za uredništvo odgovarja A. Trontelj C. M., Groblje - Domžale. — Tiskarska Misijonska tiskarna Groblje - Domžale (Trontelj C. M.)